

نامه بورسی‌ها به عارف

کانون نهادهای سرمایه‌گذاری، کانون کارگزاران و کانون شرکت‌های سرمایه‌گذاری سهام عدالت به عارف نامه نوشتند. به گزارش تجارت‌نیوز، کانون نهادهای سرمایه‌گذاری، کانون کارگزاران و کانون شرکت‌های سرمایه‌گذاری سهام عدالت در اعتراض به وضعیت بازار سرمایه به معاون اول رئیس‌جمهور نامه نوشتند. در بخش‌هایی از این نامه آمده است، بازار سرمایه طی سه سال اخیر، بیش از پیش با چالش‌های جدی مواجه بوده که همگی موجب ایجاد نیروی دافعه برای اقبال سرمایه‌گذاران به این بازار شده‌اند. چالش‌هایی نظیر قیمت‌گذاری دستوری و بی‌اعتنایی به سازوکار بازار در تخصیص بهینه منابع، شکاف قابل توجه میان نرخ‌های رسمی و بازار آزاد و توزیع رانت از محل نرخ‌های ارز چندگانه، عدم همسویی میان سیاست‌های اقتصادی و ایجاد سردرگمی در فعالان اقتصادی با ارائه سیگنال‌های متناقض، انباشت مطالبات شرکت‌های بورسی از دولت و ایجاد مشکل سرمایه در گردش و افزایش هزینه تأمین مالی آنها با اعمال سیاست‌های پولی انقباضی و افزایش ناگهانی نرخ بهره به بالای ۳۰ درصد تعدد تغییرات در دستورالعمل‌ها و مصوبات مؤثر بر صنایع و اخذ تصمیمات خلق الساعه، ناترازی انرژی و قطعی برق صنایع در فصل تابستان و قطعی گاز آنها در زمستان و نیز انتصابات و دخالت‌های سلیقه‌ای و نامناسب توسط نهادهای دولتی و نهادهای عمومی در شرکت‌های زیرمجموعه موجب شده تا نه تنها سرمایه‌گذاران رغبتی به ورود منابع خود به بازار سهام نداشته باشند، بلکه مستمراً شاهد خروج منابع از بازار سرمایه باشیم.

تحسید ذخایر ارزی

کاهش قیمت ارز و سکه در روزهای پایانی دولت سیزدهم غیر واقعی و تلاش برای ثبت عملکرد مثبت بود

علی ایوبی

گزارشگر هم‌میهن

گزارش
بازار

تیم اقتصادی دولت سیزدهم در واپسین روزهای حضور خود سعی کرد نرخ ارز و طلا را پایین بیاورد تا تحویل دولت به مسعود پزشکیان با عملکرد بهتری انجام شود. این رسمی است که سال‌هاست بین دولت‌ها رواج دارد. اما برخی شنیده‌ها حاکی است که بانک مرکزی در ماه پایانی دولت سیزدهم دست به عرضه‌های گسترده زده و بیم آن می‌رود که ذخایر استراتژیک کشور در معرض تحدید قرار گرفته باشد.

«ثبات بازار ارز بدون ارزیابی بوده است.» این را می‌توان فصل الخطاب تیم اقتصادی دولت سیزدهم در خصوص پایین آمدن نرخ ارز در روزهای پایانی عمر این دولت دانست که از زبان محمد مخبر، سرپرست ریاست جمهوری و محمدرضا فرزین، رئیس بانک مرکزی جاری شد. پس پایین آمدن نرخ طلا و ارز در روزهایی که اتفاق خاصی در صادرات نفتی و حتی مذاکرات و برجام رخ ندهاده را چگونه می‌توان ارزیابی کرد؟ و آیا باید قبول کنیم که دولت مرحوم رئیسی این رسم غلط دولت‌های پیشین که می‌خواستند طلا و ارز را با قیمت ارزانتر در آمارهای نهایی خود نشان دهند را کنار

نگاه
کارشناس

علی فخرموحی کارشناس اقتصادی:

مرکز مبادله ارز و طلا تعطیل خواهد شد

عمر دولت سیزدهم به پایان رسیده اما این پرسش همچنان باقی است که آیا بانک مرکزی در روزهای پایانی آن دست به عرضه طلا زده تا قیمت آن را کاهش دهد؟ علی فخرموحی، کارشناس اقتصادی و فعال حوزه صادرات طلا در این رابطه به «هم‌میهن» گفت که این رسم غلطی است که همه دولت‌های پیشین نیز انجام داده‌اند. او می‌گوید اینکه دولت قبیل نرخ دلار را تا ۵۷ هزار تومان رسانده تصنعی است تا به نرخ مرکز مبادله نزدیک شود، فخرموحی البته معتقد است این مرکز در دولت پزشکیان تعطیل خواهد شد. او همچنین به شرکت‌های اقماری بانک‌ها اشاره می‌کند که تاثیر زیادی بر روی نرخ طلا دارند.

تحلیل شما از اینکه گفته می‌شود بانک مرکزی عرضه‌های گسترده در حوزه طلا و ارز انجام داد و همین دلیل کاهش قیمت آنها بوده است، چیست؟

با توجه به اینکه سوابق قبلی دولت‌ها را مطالعه کرده‌ام، این یک رسم غلطی است که از زمان دولت مرحوم هاشمی‌رفسنجانی شکل گرفت و هر دولتی در زمان تحویل کابینه، برای اینکه در آمارها ثبت شود و بگوید با نرخ پایین حتی در یک مقطع یک یا دو روزه در روز تحلیف آن را تحویل داده است. این رسم غلطی است که در زمان آقای خاتمی و آقای احمدی‌نژاد و آقای حسن روحانی هم انجام شد و دولت سیزدهم نیز بیکاره با فوت رئیس‌جمهور جا خورد و بانک مرکزی دولت سیزدهم با سیاست‌های بسیار غلط خود باز همین کار را انجام داد و حتی قیمت دلار را به صورت تصنعی پایین کشید و نرخ بازار آزاد را نزدیک به نرخ ترجیحی کرد؛ مطمئن باشید با تغییراتی که در میران بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه و وزارت اقتصاد در دولت چهاردهم انجام خواهد گرفت، اتقاق مبادلات ارز و طلا نیز تعطیل خواهد شد و یک هزینه بسیار سنگینی که بر عهده ملت توسط بانک مرکزی گذاشته شده بود تعطیل می‌شود و به محاق خواهد رفت و دیگر کسی به دنبال آن نخواهد گشت.

من مطمئن هستم در شش ماه دوم کسری بودجه به شدت

عکس: دانیال شایگان-اوپوزان

گذاشته که قیمت واقعی دلار همین ۵۷ هزار تومانی است که تحویل دولت چهاردهم داده‌اند؟ اتفاقی که خیلی منطقی به نظر نمی‌رسد و در تئوتیکی که صادق‌الحسینی کارشناس اقتصادی نیز زده می‌توان به غیر واقعی بودن آن دست پیدا کرد: «روزهای آخر دولت است و با ارزیابی در حال پایین کشیدن دلار هستند. آقای مخبر شما که می‌دانید نرخ حقیقی دلار بالای ۶۰ تومان است، چرا اجازه می‌دهید؟ از رای مردم محافظت کردید، از دلارهای کشور هم محافظت کنید تا خزانه ارزی دولت جدید خالی نباشد، با جهش بعدی زندگی همه مردم سخت‌تر خواهد شد.»

شاید باید منتظر بنامیم تا تیم اقتصادی دولت چهاردهم مستقر شود و نظر و تحلیل آنها را در خصوص اینکه دولت قبل برای نشان دادن آمار بهتر به ارزیابی و توزیع طلا روی آورده بود را بشنوم اما شنیدن تحلیل کارشناسان نیز خالی از لطف نیست. محمد کشتی‌آرای، رئیس سابق اتحادیه طلا و فعال بازار طلا و جواهر در خصوص اینکه آیا بانک مرکزی دولت سیزدهم در روزهای پایانی عمر خود عرضه‌های گسترده انجام داده تا نرخ طلا را پایین بیاورد؟ به «هم‌میهن» گفت:

«این اتفاق جدیدی نیست و چند ماهی است که واگذاری طلا و سکه در اتاق ارز و طلای بانک مرکزی صورت می‌گیرد. طبق همین واگذاری‌ها به هر نفر با هر کد ملی ۵ سکه بیشتر تعلق نمی‌گیرد بنابراین واگذاری گسترده معنا ندارد و این گونه نیست که هر فرد هر تعداد را بخواهد سکه بگیرد.»

او افزود: «البته نکته‌ای که در این واگذاری‌ها وجود دارد این است که معمولاً بعضی افراد مصرف شخصی خود را تهیه می‌کنند و این سکه‌ها هنوز وارد بازار نشده است که بخواهد بر روی قیمت‌ها تاثیر بگذارد. نکته دیگر این است که واگذاری‌ها باعث شده از افزایش حباب سکه جلوگیری شود و می‌بینیم که در همین مدت قیمت سکه افزایش پیدا نکرده است پس بنابراین گاهی واگذاری‌ها بسیار مؤثر بوده است.»

کشتی‌آرای عنوان کرد: «دلیل کاهش قیمت طلا در یک ماه گذشته به خاطر کاهش قیمت ارز است. قیمت ارز بعد از انتخابات ریاست جمهوری که قبل از آن بالای ۶۰ هزار تومان بود به کانال ۵۷ هزار تومان کاهش پیدا کرد بنابراین کاهش قیمت ارز باعث شد قیمت طلا و سکه کاهش یابد. این در حالی است که قیمت جهانی طلا رکورد زده و به ۲۴۷۰ دلار

می‌برند، در چنین شرایطی ما به لحاظ اقتصادی چه کاری می‌توانیم بکنیم و با چه دیپلماسی و سیاست‌گذاری می‌توانیم در دنیا عرض اندام کنیم و مسئولان سیاسی و اقتصادی ما باید در این خصوص پاسخ بدهند. باید از نخبگانی که آقای پزشکیان می‌گفتند استفاده کرد و چند مگا پروژه در کشور برای دنیا تعریف کرد و کشورهای دیگر را در آن شریک کرد، وقتی دنیا در منافی که ما برای آنها تعریف کردیم حضور پیدا کنند مثلاً آلمان، هند و چین و... در شهرهای مختلف شریک کنیم، دیگر نمی‌توانند هر بلایی بر سر ما بیاورند.

ما نمی‌توانیم دور کشور دیوار بکشیم، جایگاه ایران به لحاظ جغرافیایی و استراتژیک فراتر از چیزی است که الان در آن قرار دارد. اگر طرح بزرگی مانند «ایران رود»، را که خلیج فارس را به دریای خزر متصل می‌کند و در آن کشتی‌رانی انجام شود، اجرا شود، همیشه ۱۰۰ میلیارد دلار منابع، پول و اجناس کشورهای مختلف در داخل ایران در حال حرکت خواهد بود، در این صورت کدام کشور جرأت پیدا می‌کند ایران را تحریم کند؟ مگر کشوری جرأت دارد کانال سوئز را تحریم کند، اتفاقاً از آن حمایت هم می‌کنند. کشور ما چاره ندارد به جز اینکه از منابع موجود در ایران چه روزمینی و چه بریزمینی استفاده کند و با اجرایی شدن طرح‌ها و مگا پروژه‌ها قطعاً اقتصاد منطقه را متحول خواهد کرد و دنیا را نیز در آن شریک کند.

برگردیم به حرف اصلی، اینکه دولت سیزدهم نرخ دلار را تا به ۵۷ هزار تومان رسانده اتفاق عجیبی نیست و تصنعی است تا به نرخ مرکز مبادله ارز و طلا نزدیک شود و شما این مرکز را نیز در دولت چهاردهم تعطیل شده بدانید. حرکت جالب دیگری که دولت سیزدهم داشت و می‌خواست اعلام کند که کاری انجام داده، طرحی بود که چهار سال پیش بنده با دولتی‌ها و نمایندگان مجلس مطرح کردم و آن آزادسازی قیمت خودروهای دست دوم بود و حالا دولت سیزدهم اعلام کرده که همه افراد می‌توانند خودرو دست دوم وارد کنند. یک نکته که وجود داشت این بود که دولت اگر می‌خواست قیمت خودرو در داخل ایران بشکند، باید بلافاصله اعلام می‌کرد بدون انتقال ارز خواهد بود که باعث می‌شد بخش عمده‌ای از پول‌هایی که خارج از ایران است به داخل سرازیر شود، و این نیز می‌توانست روی قیمت ارز تاثیر بگذارد. نکته دیگر اینکه مرکز مبادله اعلام کرد به خاطر تحریم‌ها آنها که کالا صادر می‌کنند باید شمش طلا وارد کنند تا تعهد ارزی آنها ابطال شود. همان طور که می‌دانید قابلیت نقل و انتقال و قاچاق شمش طلا بسیار راحت است، یک سیکل در کشور شکل گرفته که شمش را به مرکز مبادله می‌گذارند و آن را حراج کرده و می‌فروشند، رانت آن حراج را که از اتحادیه‌های مختلف در سراسر کشور مجوز گرفته‌اند را می‌خورند، و وضع خوبی به هم زده‌اند و قدرت مالی بیشتری پیدا